

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Курсова робота

на тему: Проблеми перекладу англійської безеквівалентної лексики
суспільно-політичної сфери

Студентки групи МЛа 03-21
факультету германської філології і перекладу
денної форми навчання
спеціальності 035 Філологія спеціалізації
035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)
Бадинської Вікторії Валеріївни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук, доцент
Никитченко Катерина Петрівна

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of Theory and Practice of Translation from the English Language

Term Paper

**Translation problems of English non-equivalent vocabulary in the socio-political
sphere**

Viktoriiia Badynska

Group MLa 03-21

Germanic Philology Faculty

Research Adviser

Assoc. Prof.

Candidate of Philological Sciences

Nykytchenko Kateryna Petrivna

Kyiv 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський національний лінгвістичний університет

Факультет германської філології і перекладу

Кафедра теорії і практики перекладу з

англійської мови

Представлено на кафедру _____
(дата, підпис секретаря кафедри)

Рецензування _____
(кількість балів, «до захисту» («на доопрацювання»)),

_____ дата, підпис керівника курсової роботи)

Захист _____
(кількість балів, дата, підпис викладача)

Підсумкова оцінка _____
(кількість балів, оцінка за 4-х бальною системою, дата, підпис викладача)

КУРСОВА РОБОТА

З ПЕРЕКЛАДУ

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ СФЕРИ

Бадинська Вікторія

студентка групи Мла 03-21

Керівник курсової роботи _____
(підпис)

кандидат філологічних наук, доцент

Катерина НИКИТЧЕНКО

Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Завідувач кафедри теорії і практики
перекладу з англійської мови

(підпис)

к.ф.н., доц. Мелько Х.Б.

__ вересня 2023р

ЗАВДАННЯ

на курсову роботу з перекладу з англійської мови
для студентів IV курсу

студент __ курсу __ групи, факультету германської філології і перекладу КНЛУ спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, освітня програма Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації

Тема роботи _____

Науковий керівник _____

Дата видачі завдання _____ листопад 2023 року _____

Графік виконання курсової роботи з перекладу

№ п / п	Найменування частин та план курсової роботи	Терміни звіту про виконання	Відмітка про виконання
1.	Аналіз наукових першоджерел і написання теоретичної частини курсової роботи (розділ 1)	1–5 листопада 2023 р.	
2.	Аналіз дискурсу, який досліджується, на матеріалі фрагмента тексту; проведення перекладацького аналізу матеріалу дослідження і написання практичної частини курсової роботи (розділ 2)	7–11 лютого 2024 р.	
3.	Написання вступу і висновків дослідження, оформлення курсової роботи і подача завершеної курсової роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	28–31 березня 2024 р.	
4.	Оцінювання курсових робіт науковими керівниками, підготовка студентами презентацій до захисту курсової роботи	25–30 квітня 2024 р.	
5.	Захист курсової роботи (за розкладом деканату)	2-13 травня 2024 р.	

Науковий керівник __ (підпис) Студент _____ (підпис)

**РЕЦЕНЗІЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ
З ПЕРЕКЛАДУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

студента(ки) 3 курсу групи МЛа 02-21 факультету германської філології і перекладу КНЛУ спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, освітня програма Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації

Бадинська Вікторія Валеріївна

за темою “Проблеми перекладу англійської безеквівалентної лексики суспільно-політичної сфери”

	Критерії	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи — <i>загалом 5 балів</i> (усі компоненти присутні – 5, один або декілька компонентів відсутні – 0)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до курсової роботи — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10, незначні помилки в оформленні – 8, значні помилки в оформленні – 4, оформлення переважно невірне – 0)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10, відповідність неповна – 8, відповідність часткова – 4, не відповідає вимогам – 0)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам — <i>загалом 15 балів</i> (повна відповідність – 15, відповідність неповна – 10, відповідність часткова – 5, не відповідає вимогам – 0)	
5.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам — <i>загалом 20 балів</i> (повна відповідність – 20, відповідність неповна – 15, відповідність часткова – 10, не відповідає вимогам – 0)	
6.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження — <i>загалом 10 балів</i> (повна відповідність – 10, відповідність неповна – 8, відповідність часткова – 4, не відповідає вимогам – 0)	

Усього набрано балів: _____

Оцінка:

«До захисту» _____

(42-70 балів)

(підпис керівника)

«На доопрацювання» _____

(0-41 балів)

(підпис керівника)

”_____” _____ 2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	7-8
РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти перекладу безеквівалентної лексики	
1.1. Безеквівалентна лексика: проблеми визначення.....	9-11
1.1.1 Поняття безеквівалентної лексики	
1.1.2 Критерії визначення та різновиди безеквівалентної лексики	
1.2. Практичні виклики перекладу суспільно-політичної лексики.....	11-13
Висновки до Розділу 1	13-14
РОЗДІЛ 2. Практичний аспект перекладу англійської безеквівалентної лексики суспільно-політичної сфери	
2.1. Лексичні трансформації при перекладі безеквівалентної лексики суспільно-політичної сфери з англійської мови на українську.....	15-21
2.2. Граматичні трансформації при перекладі безеквівалентної лексики англійської мови у суспільно-політичній сфері.....	22-26
Висновки до Розділу 2	26
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	27-29
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	30-33
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ.....	34-35
ДОДАТОК	36-37
РЕЗЮМЕ	48

ВСТУП

Сучасний світ, заснований на різноманітних політичних та соціальних взаємозв'язках, створює виклики для перекладу суспільно-політичної лексики, особливо з англійської мови. Проблеми, які виникають у процесі перекладу цієї лексики, стають предметом систематичного аналізу та дослідження для наукової спільноти. Актуальність цієї теми полягає у тому, що правильний переклад суспільно-політичної лексики визначає якість інформації, що сприймається громадськістю, впливає на формування громадської думки та має значний вплив на політичні процеси та міжнародні відносини.

Метою даної курсової роботи є дослідження проблем, що виникають при перекладі англійської безеквівалентної суспільно-політичної лексики, та визначення шляхів їх вирішення.

Об'єкт дослідження – входить суспільно-політична лексика, яка найчастіше стає предметом перекладу та потребує особливої уваги та аналізу.

Предмет дослідження – особливості перекладу безеквівалентної лексики суспільно-політичної сфери.

Завдання курсової роботи включають:

- аналіз підходів до дослідження поняття безеквівалентної лексики;
- розгляд можливих шляхів оптимізації процесу перекладу та підвищення якості перекладу суспільно-політичних текстів.

Для досягнення цих цілей використовуються **методи** теоретичного аналізу літературних джерел, порівняльного аналізу текстів різною мовами.. Результати цього дослідження сприятимуть подальшому розвитку теорії та практики перекладу у суспільно-політичній сфері та забезпечать підґрунтя для подальших досліджень у цьому напрямку.

Метод перекладацького аналізу дозволяє дослідникам, перекладачам або студентам краще зрозуміти різницю між вихідним текстом і його перекладом, виявити проблеми, що виникають під час перекладу, і знайти шляхи для їх вирішення.

Метод суцільної вибірки при перекладі безеквівалентної лексики є одним з підходів до роботи з термінами, виразами або концептами, які не мають

прямого еквіваленту в мові перекладу. Цей метод полягає в тому, що перекладач вибирає найближчий за значенням термін або вираз у мові прийому і використовує його у перекладі, навіть якщо він не є повністю еквівалентним за змістом.

Метод кількісних підрахунків при перекладі безеквівалентної лексики - це підхід, який використовується для визначення ймовірності різних варіантів перекладу, коли мовна одиниця вихідного тексту не має прямого еквіваленту в мові перекладу.

Основна ідея цього методу полягає в тому, щоб виміряти кількість можливих варіантів перекладу, щоб визначити, який варіант є найбільш відповідним з контексту та мовного погляду. Оцінка кількості варіантів може включати аналіз синонімів, контекстуальних варіацій, а також врахування особливостей культурної еквівалентності.

Структура роботи: курсова робота складається зі вступу, двох розділів та висновків до кожного з них, загальних висновків до роботи, списку використаних та ілюстративних джерел та додатку.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ

1.1. Безеквівалентна лексика: проблеми визначення

Поняття безеквівалентної лексики є ключовим у сучасному дослідженні перекладу. Воно становить основу для розуміння складнощів, з якими зіштовхуються перекладачі при перекладі текстів. В даному тексті ми розглянемо проблеми визначення безеквівалентної лексики, зокрема її поняття та основні характеристики.

1.1.1. Поняття безеквівалентної лексики. Безеквівалентна лексика – це лексичні одиниці однієї з мов, які «не мають ні повних, і часткових еквівалентів серед лексичних одиниць іншої мови»

За минулі роки сфера перекладацької діяльності зазнала значного прогресу, вирішивши численні проблеми, з якими зіштовхуються перекладачі. Тим не менш, все ще залишається проблема відтворення лексики, яка не має прямих еквівалентів у мові перекладу. Безперервне запозичення нових слів та виразів з інших мов створює постійні труднощі для їх перекладу українською мовою.

Кожна лексична одиниця складається з кількох компонентів, або сем, які теоретично можуть містити національно-культурну специфіку. Ці семантичні компоненти, сформовані під впливом історичних, культурних та світоглядних особливостей, і створюють унікальність певної лексики в конкретній мові. Переклад безеквівалентної лексики передбачає врахування цих складностей. Коли прямих лексико-семантичних перетворень недостатньо, перекладачі зіштовхуються з "лакунами", або прогалинами в перекладацьких відповідниках. Ці лакуни можуть виникати через наявність неповторних культурних феноменів та спонтанну осмисленість, притаманну використанню мови.

1.1.2. Критерії визначення та різновиди безеквівалентної лексики.

Науковці використовують різні терміни для опису відмінностей, що зустрічаються в сучасній лінгвістиці, зокрема в теорії перекладу, етнолінгвістиці, етнопсихолінгвістиці, контрастивній лінгвістиці та теорії міжкультурної комунікації. Слова, що позначають поняття, предмети або явища, унікальні для певної мовної спільноти і не мають прямих відповідників в іншій мові, позначають різними термінами, такими як "безеквівалентна лексика" "реалії", "екзотизми", "ксеноніми", "логоепістеми", "лакуни" та іншими.

Такі мовні одиниці становлять національно-культурний зміст тексту оригіналу і створюють труднощі на етно-семантичному рівні в міжкультурній інтерпретації. На думку Верещагіної та Костомарової [29:84], безеквівалентна лексика - це слова, які не піддаються семантичному перекладу через свої унікальні культурні та контекстуальні асоціації, не маючи стійких еквівалентів в інших мовах. Поняття охоплює не лише відсутність еквівалентів, але й культурну специфіку, відображену в цих словах.

Національно-культурний компонент безеквівалентної лексики проявляється в семантичній структурі слів через такі обов'язкові семи, як "місцевість" та "етнічна ідентичність", а також факультативні семи, як "історичний контекст", "суспільно-політичні конотації", "соціокультурна інформація", "релігійна приналежність". Безеквівалентна лексика включає різні категорії, такі як неологізми, традиційні предмети та явища, історичні терміни, сленг, суспільно-політичні терміни та розмовні вирази.

Класифікація безеквівалентної лексики може ґрунтуватися на основі *генетичних ознак*, поділяючи її на такі категорії, як слова повсякденного вжитку, терміни, історизми, сленг та суспільно-політичну лексику. А.С. Іванова далі класифікує безеквівалентну лексику на референційно, прагматично та альтернативно безеквівалентну групи на основі їхніх семантичних і прагматичних характеристик.

Отже, поняття безеквівалентної лексики охоплює широкий спектр лексичних одиниць з виразними національно-культурними та мовними особливостями, що становлять труднощі при перекладі через відсутність

прямих еквівалентів. Таке розмаїття підкреслює складність міжкультурної комунікації та процесів перекладу, наголошуючи на важливості розуміння культурних тонкощів і лінгвістичних особливостей для ефективної міжкультурної комунікації.

1.2. Практичні виклики перекладу суспільно-політичної лексики

У сучасному світі, де комунікація між культурами та мовами стає все більш інтенсивною, переклад суспільно-політичної лексики виявляється надзвичайно важливим завданням. Це вимагає від перекладача не лише глибокого розуміння мови джерела і мови-цілі, але й здатності адаптувати терміни та концепти до контексту та культурного фону читачів.

Одним з практичних викликів у перекладі суспільно-політичної лексики є збереження точності та адекватності перекладу. У зв'язку з тим, що багато термінів та понять мають унікальне значення в різних культурах, перекладач повинен забезпечити, щоб переклад відображає не лише лексичний зміст, але й специфіку контексту. Згідно з дослідженням В.А. Швачка, переклад суспільно-політичної лексики потребує глибокого розуміння не лише мови джерела і мови-цілі, але й специфіки культурного контексту. Це особливо актуально у випадку безеквівалентної лексики, де важливо знайти адекватний еквівалент у цільній мові.

Іншим викликом є збереження емоційного та риторичного забарвлення, яке часто притаманне суспільно-політичним текстам. Згідно зі статтею Брауна Л., перекладач повинен знайти баланс між точністю передачі інформації та передачею емоційної насиченості, щоб зрозуміти повну сутність тексту. Це може вимагати використання різних лінгвістичних прийомів, таких як вживання аналогів або еквівалентних виразів у цільній мові. За словами Брауна, уникнення втрати емоційного забарвлення є ключовим завданням у перекладі суспільно-політичних текстів, оскільки вони часто спрямовані на підвищення свідомості або мотивацію аудиторії.

Крім того, важливо враховувати контекст і специфіку аудиторії, до якої звертається перекладений текст. Наприклад, згідно з дослідженням Кириленко (2019), певні терміни або концепти можуть мати різне сприйняття в різних

країнах або серед різних соціальних груп. Тому перекладач повинен бути чутливим до цих відмінностей та враховувати їх у своєму перекладі. Це особливо важливо при перекладі суспільно-політичних текстів, де навіть найменша неточність може призвести до неправильного розуміння. Наприклад, українському перекладу суспільно-політичного тексту може знадобитися адаптація термінів та концептів до специфіки української культури та політичної системи. Також, перекладач повинен уникати лексичних діалектів чи виразів, які можуть бути неправильно сприйняті або образливі для української аудиторії.

Розглянемо інші аспекти, які можуть бути важливими у практиці перекладу суспільно-політичної лексики. Одним з таких аспектів є культурні відмінності між країнами, які можуть призводити до неоднозначності в тлумаченні термінів та понять. Наприклад, поняття "демократія" може мати різні реалізації у країнах з різними політичними системами та культурними традиціями. Такі відмінності потребують уважного аналізу та вибору належного перекладу, щоб передати сутність поняття у новій мові.

Ще одним важливим аспектом є переклад термінів, що використовуються у дипломатичних документах та міжнародних угодах. Такі терміни часто мають специфічне тлумачення та юридичний контекст, і їх неправильне перекладення може мати серйозні наслідки. Наприклад, угода про нерозповсюдження ядерної зброї має точно передаватися у перекладі, щоб уникнути розбіжностей та непорозумінь між сторонами.

Крім того, переклад суспільно-політичної лексики часто вимагає вміння працювати з термінологією та фразеологією, які можуть бути дуже специфічними для певної галузі або контексту. Наприклад, у перекладі економічних текстів можуть використовуватися терміни, що мають конкретне значення у фінансовій сфері та бізнесі. Отже, перекладач повинен мати широкі знання не лише мови, але й специфіки предметної галузі.

Нарешті, важливим аспектом є врахування специфіки аудиторії, до якої звертається перекладений текст. Переклад суспільно-політичної лексики для академічних аудиторій може вимагати більш технічного та точного підходу, тоді

як для широкої громадськості може бути важливою доступність та зрозумілість перекладу. Отже, перекладач повинен враховувати ці особливості у виборі відповідних стратегій та прийомів перекладу.

Узагальнюючи, практичні виклики перекладу суспільно-політичної лексики можуть бути дуже різноманітними та складними. Перекладачі повинні мати глибокі знання мови та культури, а також вміння працювати зі специфічною термінологією та контекстом. Тільки такий підхід дозволить забезпечити точний, адекватний та зрозумілий переклад суспільно-політичних текстів.

Висновки до розділу 1.

Переклад безеквівалентної лексики - це складний та важливий аспект в процесі перекладу, який потребує врахування різноманітних факторів та стратегій. На підставі проведеного аналізу можна зробити наступні висновки:

Безеквівалентна лексика відображає особливості культури, менталітету та суспільства джерела, тому її переклад вимагає глибокого розуміння контексту та використання відповідних стратегій.

Під час перекладу безеквівалентної лексики можна використовувати різноманітні стратегії, такі як транслітерація, переклад еквівалентами, пояснення значення або відтворення функціональної ролі слова в контексті.

Ефективний переклад безеквівалентної лексики передбачає ретельний аналіз контексту, в якому вона вживається, а також урахування інтенції автора та сприйняття читача.

Переклад безеквівалентної лексики часто потребує креативного підходу та гнучкості, оскільки він може вимагати використання нестандартних стратегій та варіантів перекладу.

Для успішного перекладу безеквівалентної лексики важлива професійна компетентність перекладача, яка включає знання мови, культури та особливостей тексту.

У реальній практиці перекладу безеквівалентної лексики важливо дотримуватися деяких принципів, таких як відповідність контексту, збереження смислу та звучання, а також адаптація перекладу до цільової аудиторії.

Сучасні технології перекладу, такі як комп'ютерні програми та онлайн-словники, можуть значно спростити та покращити процес перекладу безеквівалентної лексики, пропонуючи швидкі та точні варіанти перекладу.

Вивчення перекладу безеквівалентної лексики є важливою складовою процесу навчання мовного перекладу, оскільки воно допомагає студентам розвивати креативність, аналітичні та мовні навички.

Отже, переклад безеквівалентної лексики є складним, але невід'ємним елементом процесу перекладу, який вимагає високого рівня мовної, культурної та професійної компетентності від перекладача.

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ СФЕРИ

2.1. Лексичні трансформації при перекладі безеквівалентної лексики суспільно-політичної сфери з англійської мови на українську

В лексичних системах англійської та української мов виявляються розбіжності, що проявляються у структурі значення слова. Кожне слово, або лексична одиниця, є складовою частиною лексичної системи мови. Це пояснює особливості семантичної структури слів у різних мовах. Таким чином, суть лексичних трансформацій полягає у "заміні окремих лексичних одиниць (слів і стійких словосполучень) на лексичні одиниці, які не є їх словниковими еквівалентами".

Існує множина причин, які призводять до лексичних трансформацій, і відображення всіх цих причин у повному обсязі є неможливим. Тому ми обмежимося лише кількома основними причинами, що спонукають до використання таких трансформацій [20:55].

Поняття одного й того ж явища чи поняття може мати різні ознаки у різних мовах, оскільки воно відображає специфічне світосприйняття, властиве конкретній мові або групі носіїв цієї мови. Це неминуче призводить до ускладнень у процесі перекладу.

Почнемо з прикладу (1) *The practice of **impeachment** originated in England and was later used by many of the American colonial and state governments.* - Практика імпічменту зародилася в Англії і пізніше використовувалася багатьма американськими колоніальними урядами та урядами штатів.

У контексті перекладу безеквівалентної лексики з англійської на українську, транскрипція може використовуватися для передачі звукової аналогії або фонетичної структури слова, яке немає прямого еквіваленту в українській мові. В даному прикладі слово "***impeachment***" перекладено з допомогою транскрипції, адже в українській мові слово читається так само, як в англійській.

Наступний приклад транскрипції у реченні (2) - *TECSOS Foundation, when social needs meet technological know-how*. - Фонд TECSOS, коли соціальні потреби відповідають технологічним ноу-хау.

Знову ж таки, в даному прикладі, якщо ми протранскрибуємо слово "know-how" ми можемо стверджувати, що український відповідник ноу-хау перекладено шляхом транскрипції, адже літера "k" в англійському варіанті не читається, тому і в українському еквіваленті її немає.

У прикладі (3) теж наявне явище "транскрипції". Тут "drive-in" транскрибується як "драйв-ін", що передає звучання оригінального терміну і зрозуміло для українського читача.

Розглянемо приклад (5) "*The key role of an ambassador is to coordinate the activities of not only the Foreign Service officers and staff working under his or her supervision, but also representatives of other US agencies in the country.*" [DA, URL] - "Ключова роль амбасадора полягає в тому, щоб координувати діяльність не лише офіцерів дипломатичної служби та співробітників, які працюють під його керівництвом, а й представників інших відомств США в країні. "Тут "ambassador" транскрибується як "амбасадор", що дозволяє зберегти звучання та відтворення ролі цього посадовця.

У прикладі (6) "Biden" - "Байден" - Прізвище "Biden" транскрибується, щоб зберегти його фонетичну структуру та вимовляння, адже власні назви, до того ж імена ми не перекладаємо.

При перекладі безеквівалентної лексики суспільно-політичної сфери з англійської мови на українську важливу роль відіграє транскрипція, яка сприяє збереженню фонетичної структури та вимови слів з англійськими ознаками.

Для позначення звучання англійських слів, імен, аббревіатур і фраз використовуються українські літери та символи.

Це дозволяє зробити переклад більш точним, зрозумілим і прийнятним для української аудиторії, зберігаючи при цьому суть і оригінальне вираження.

Наприклад, термін «імпічмент», що означає «усунення з державної посади», не має прямого відповідника в українській мові, тому транскрипція відтворює фонетичну структуру слова та зберігає його вимову та ритм.

Це допоможе уникнути непорозумінь і забезпечить зручне впізнавання для українських читачів.

Крім того, важливо використовувати транскрипцію для передачі аббревіатур та імен, які важко перекласти безпосередньо.

Варто також зазначити, що транскрипція може бути корисною для передачі імені чи назви особи чи організації, як у прикладі імені «Biden» – «Байден».

Транскрипція зберігає фонетичну структуру та вимову, забезпечуючи узгодженість з оригіналом.

Загалом використання транскрипції під час перекладу суспільно-політичних термінів забезпечує точність, зрозумілість і зрозумілість тексту для українського читача.

Такий підхід дозволяє зберегти семантичне навантаження та ефективно відтворити оригінальні мовні особливості.

Це важливо в політичному контексті, де точність і ясність інформаційної комунікації мають вирішальне значення.

Наступна і найбільш поширена перекладацька трансформація “транслітерація”. При транслітерації безеквівалентної лексики суспільно-політичної сфери з англійської на українську англійські знаки чи символи перетворюються на відповідні українські символи з метою збереження правильного написання та фонетики іншомовних для української мови слів.

Такий підхід дозволяє зберегти орфографічну структуру термінів і назв, які важко перекладати безпосередньо, зробити їх більш зрозумілими та прийнятними для українського читача.

Розглянемо приклад (9). *UK Foreign Secretary **Lord** Cameron has said it is up to Ukraine to decide how to use British weapons and insisted it has the right to strike targets on Russian territory.* (KCUBW, URL) - Міністр закордонних справ Великої Британії **lord** Кемерон заявив, що Україна має сама вирішувати, як використовувати британську зброю, і наполягав на тому, що вона має право завдавати ударів по цілях на російській території.

У даному реченні відбувся процес транслітерації у слові *Lord - лорд*, кожна літера англійського варіанту відповідає такій же літері на письмі у мові перекладу, тобто українській.

Наступний приклад (10) - *The Petitioner contended that Section 17 of the Act of 1961 explicitly mandates that the matter be decided by the Inspector, appointed in accordance with Section 14 of the Act.* (DOLC, URL) - Заявник стверджував, що стаття 17 Закону 1961 року прямо вимагає, щоб це питання вирішувалося Інспектором, призначеним відповідно до статті 14 Закону. У даній ситуації ми також транслітерували слово мови оригіналу - Inspector в слово мови перекладу - Інспектором. Хоча і відбувся процес транслітерації при перекладі, але з урахуванням того, що українська мова синтетична, було додано флексію-закінчення “ом”, яка вказує на Орудний відмінок однини іменника. За допомогою даної флексії можна виявити, що дія виконувалася саме собою - тобто, Інспектором.

Наступний приклад візьмемо (12). - *During an official visit to Germany, President of Ukraine Volodymyr Zelenskyu and Federal Chancellor of Germany Angela Merkel discussed ways to release Ukrainian sailors and other Ukrainians in Russian captivity.* (VZaAM, URL) - Під час офіційного візиту до Німеччини Президент України Володимир Зеленський та Федеральний канцлер Німеччини Ангела Меркель обговорили шляхи звільнення українських моряків та інших українців, які перебувають у російському полоні. Тут розглядається транслітерація власного імені Angela Merkel-Ангела Меркель. Кожна літера англійського варіанту відповідає еквіваленту в українській мові. Є один нюанс при перекладі в даному випадку. В англійській мові немає літери “ь”, але англійська літера “l” наприкінці слова в українському еквіваленті тягне за собою пом'якшення у вигляді літери “ь”.

В частині інших речень також наявні приклади транслітерації. Наведемо точні приклади:

- *Brexit - Брекзиту* (UKFI, URL)
- *Bank -Банку* (BofE, URL)
- *LUKOIL - ЛУКОЙЛ* (CP, URL)

- **President - Президент** (YD, URL)
- **Tank - танк** (RB, URL)
- **Kharkiv - Харків** (FSBEK, URL)
- **Shahed - Шахед** (FSBEK, URL)
- **Mykola Oleshchuk - Микола Олещук** (FSBEK, URL)
- **Pentagon - Пентагон** (PRP, URL)
- **Patriots - Патріоти** (PRP, URL)
- **systems - системи** (PRP, URL)
- **hospital - госпіталь** (PRP, URL)
- **Iskander - Іскандер** (PRP, URL)
- **Kyrios Mitsotakis - Киріос Міцотакіс** (PRP, URL)
- **Economist - Економіст** (KCUBW, URL)
- **Minister - міністр** (KCUBW, URL)
- **Ihor Terekhov - Ігоря Терехова** (KCUBW, URL)
- **Kramatorsk - Краматорск** (KCUBW, URL)
- **Donetsk-Donbas - Донецьк-Донбас** (KCUBW, URL)
- **Denys Shmyhal - Денис Шмигаль** (KCUBW, URL)
- **Abrams - Абрамс** (RFWM, URL)
- **Naumov - Наумов** (PCU, URL)
- **Protest - протест** (GSSP, URL)
- **Contract - контракт** (GSSP, URL)

Загалом використання транслітерації під час перекладу суспільно-політичних термінів забезпечує збереження орфографічної точності та фонетичної будови слів, що дозволяє українським читачам чітко сприймати текст.

Цей метод дозволяє ефективно передати оригінальні мовні особливості та дає змогу зручно розпізнавати інформацію в політичному контексті.

Наступний вид перекладацької трансформації - калькування. Калькування передбачає використання структури або форми слів мовою оригіналу під час їх перекладу іншою мовою.

Цей підхід використовується, коли в цільовій мові немає точного

еквівалента слова чи виразу, і перекладач використовує структуру або форму оригінального виразу та адаптує її до мовного контексту цільової мови.

Розглянемо приклад (40) - *The US state department has found five units of the Israeli military responsible for gross violations of **human rights** in individual incidents, but says they will continue to receive US military backing. (USSIA, URL)* - Державний департамент США визнав п'ять підрозділів ізраїльської армії відповідальними за грубі порушення **прав людини** в окремих інцидентах, але заявляє, що вони і надалі отримуватимуть військову підтримку США.

Калькування в перекладі терміну "human rights" може відбуватися за допомогою перенесення оригінальної фрази чи структури слова з однієї мови до іншої без зміни. У цьому випадку, "human rights" може бути кальковано як "права людини" українською мовою.

Це допомагає зберегти семантичне значення та виразність оригінальної фрази, передаючи концепцію захисту та гарантування прав людини. Калькування у цьому випадку є ефективним, оскільки "права людини" є точним еквівалентом "human rights", і таке перенесення не втрачає інформаційної наповненості оригінального терміну.

Калькування "human rights" як "права людини" також дозволяє уникнути можливих непорозумінь та забезпечити чітке розуміння концепції захисту прав людини в українському контексті.

Замість дослівного перекладу слів і виразів з однієї мови на іншу, описовий переклад використовує докладні описи та пояснення для передачі оригінального значення.

У цьому методі перекладачі використовують різноманітну лексику, граматику та стилістичні прийоми, щоб передати ідеї, значення та емоційні відтінки оригінального тексту.

Розглянемо приклад (42) - *Flanagan, who was elected in November 2022 after defeating a Republican and a third-party candidate, had to pay thousands of dollars for **campaign finance** violations. (GOP, URL)* - Фланаган, який був обраний у листопаді 2022 року після перемоги над республіканцем і кандидатом від третьої партії, повинен був сплатити тисячі доларів за порушення у

фінансуванні виборчої кампанії.

Описовий переклад фрази "campaign finance" як "фінансуванні виборчої кампанії" передає сутність оригінальної концепції шляхом розширеного опису. "Campaign finance" відноситься до фінансування політичних кампаній, зокрема збору та витрачання грошей на рекламу, події, консультації, та інші зусилля, спрямовані на підтримку кандидата чи політичної партії під час виборчих кампаній.

Описовий переклад "фінансуванні виборчої кампанії" передає цю ідею, пояснюючи, що мовиться про фінансові аспекти та аспекти управління коштами виборчої кампанії. Це може включати збір коштів від донорів, витрати на рекламу, організацію подій, оплату персоналу та інші види витрат, пов'язаних з проведенням виборчої кампанії.

Такий переклад допомагає читачу або слухачу зрозуміти суть терміну "campaign finance" без прямого використання іноземного терміну, а замість цього, шляхом розширеного пояснення, робить ідею більш доступною та зрозумілою.

2.2 Граматичні трансформації при перекладі безеквівалентної лексики англійської мови у суспільно-політичній сфері

Нині переклад суспільно-політичних текстів одна із найактуальніших видів письмового перекладу. Це пов'язано насамперед із розвитком інформаційних технологій, що дозволяє нам миттєво отримувати новини з різних джерел інформації. Відповідно до класифікації функціональної та комунікативної спрямованості розрізняють три види перекладу: художній, суспільно-політичний (загальний) та спеціальний. [1:5]

Суспільно-політичний переклад, у свою чергу, охоплює переклад газетних та публіцистичних текстів, а також текстів виступів та заяв. Така різноманітність матеріалу включає різні галузі людської діяльності, що вимагає від перекладачів додаткових компетенцій у певних вузьких спеціальностях.

При здійсненні перекладу суспільно-політичних текстів необхідно враховувати той факт, що в них будуть елементи художнього та спеціального видів перекладу.

Більше того, публіцистичні тексти мають властивості ідеологічного та агітаційного характеру, що змушує авторів статей, ораторів використовувати емоційно забарвлену лексику та термінологію з різних сфер[19:25]

Аналізуючи газетно-журнальні тексти англійською, можна побачити ряд особливостей, які завжди відповідають особливостям публіцистичного стилю в українській. Саме тому перекладачі стикаються з низкою проблем у процесі перекладу суспільно-політичних текстів, пов'язаних з мовними нормами (лексичні, граматичні норми), жанрово-стилістичними особливостями, прагматичною функцією, а також оформленням статей, їх заголовків та підзаголовків.

Дотримання граматичних норм є важливим завданням для перекладачів. Як відомо, структура англійської пропозиції який завжди збігається зі структурою українського речення. В англійській існують певні граматичні категорії, яких немає в українській мові, і навпаки[25:50]

При зіставленні пропозицій з погляду граматичних особливостей англійською та українською мовами, можна виділити три групи явищ:

- 1) відсутність тієї чи іншої категорії в одній із мов;
- 2) частковий збіг;
- 3) повний збіг[18:54]

Особливої уваги вимагають перші дві групи, оскільки саме вони створюють деякі труднощі при передачі тих чи інших граматичних конструкцій, зневага яких веде до спотворення сенсу речення, а згодом і всього тексту. Для адекватного перекладу перших двох груп використовуються граматичні трансформації. Вони поділяються на перестановки, заміни, додавання та опущення[24:41]

Найчастіше трансформаціям піддаються ті граматичні категорії англійської мови, які відсутні в українській мові: артикль, герундій, інфінітивні та причетні комплекси, абсолютна номінативна конструкція. Поряд з цим трансформації використовуються і при передачі частково збігаються категорій, такі як категорії застави, числа, часу, структурні відмінності мов[12:85]

Для демонстрації відмінностей граматичних категорій мов у контексті суспільно-політичного перекладу, були проаналізовані приклади з англомовних статей новин таких видань, як «The Guardian», «The Economist» і «The Observer». Переклад прикладів було здійснено автором статті, з урахуванням вивчених тем, особливо граматичних коментарів у навчальному посібнику А. П. Міньяр-Білоручовий, До. В. Міньяр-Білоручева «Англійська мова. Підручник усного перекладу [17:96]

Перший приклад відбиває англійські перфектні форми теперішнього часу

В українській мові часів групи Perfect немає, переважно вони виражаються дієсловами минулого часу. Однак, труднощі полягає в тому, що англомовні та українськомовні реципієнти по-різному сприймають кордон між минулим та сьогоденням. У цьому реченні видно, як час Present Perfect вказує на результат, тісно пов'язаний із цим часом. При цьому навіть без вказівки на відрізок часу Present Perfect все одно підкреслює або нещодавно закінчену дію, або дію, що має результат у цьому.

Українською мовою перфектні форми сьогодення та минулого часу перекладаються дієсловами досконалого виду. «The Booker-prize-winning Nigerian author has spent much of the last five years recrafting his 2008 story *Starbook*, mystical romance set in his homeland.» [26:25]

«Нігерійський письменник, лауреат Букерівської премії провів більшу частину останніх п'яти років, перетворюючи свій роман «Зоряна історія». «Зоряна історія» — це містичний роман, опублікований у 2008 році, дія якого розгортається на його батьківщині».

У цьому прикладі був використаний граматичний прийом членування пропозиції. Вихідна пропозиція входить у вступний абзац статті, тому в ньому багато інформації, що зробило його складним, що складається з дієпричетного обороту, обставин часу та місця. Пропозиції такого типу характерні для англійської періодики. Однак, у газетно-інформаційному стилі української мови переважають прості пропозиції, щоб читачі швидше і легше сприйняли інформацію.

Наступний приклад свідчить про труднощі, що стосуються перекладу інфінітиву. Інфінітив (невизначена форма дієслова) має ознаки різних частин мови: прикметника, дієслова, іменника та прислівника. У реченнях інфінітив може виконувати різні функції. У наведеному нижче прикладі інфінітив виконує функцію визначення і перекладається українською мовою як модальне дієслівне присудок, що виражає повинність. «The first press conference to be given by Nazanin Zaghari-Ratcliffe since her release from detention in Iran was not something to be missed .» [27:14]

« Не можна було пропустити першу прес-конференцію Назанін Загарі-Редкліфф після її звільнення з-під варти в Ірані». В англійській пропозиції використовуються два інфінітиви у формі Passive Simple Infinitive .

В українській пропозиції немає необхідності перекладати « to be given» , так як і без передачі інфінітиву реципієнтам буде зрозуміла, ким була дана прес-конференція. Тому граматична трансформація опущення допоможе уникнути непотрібної громіздкості у реченні.

Приклад, взятий з англomовного журналу новин The Economist, вказує відразу на кілька граматичних особливостей англійської преси: атрибутивні конструкції, незалежний причетний оборот і заміна форми слова. «Last year, however, the Houthis invaded Shabwa, an energy-rich southern province . With Marib teetering and the south under threat , the coalition changed tactics .» [18:52]

«Однак минулого року хусити вторглися в Шабву, багату на енергоресурси південну провінцію . Оскільки у місті Маріб нестабільна ситуація, а південь країни опинився під загрозою , коаліція вирішила змінити свою тактику ».

Атрибутивні конструкції часто використовуються англomовними у суспільно-політичних текстах. У наведеному вище прикладі представлений атрибутивний ланцюжок, один з компонентів якого є складовим (energy-rich) . Іменник province — головне слово, інші слова підпорядковані йому. Для адекватної передачі атрибутивних конструкцій, перекладачі насамперед аналізують контекст, щоб правильно висловити їх структурно-семантичні особливості [9:25]

Далі необхідно застосовувати різні прийоми перекладу, особливо якщо в атрибутивну групу входить складове визначення. Зазвичай використовуються такі перекладацькі прийоми: «додавання (поява прийменника), опущення, заміна частин мови, перестановка компонентів словосполучення та ін»[10:74]

У наведеному прикладі, складове прикметник *energy-rich* в українській мові виражене словосполученням прикметник + іменник (у орудному відмінку). Незалежний причетний оборот англійською немає аналога в українській мові. Він складається з іменника і займенника в загальному відмінку та дієприкметника в теперішньому чи минулому часі. В даному випадку також варто звернути увагу на прийменник *with*, який при перекладі українською мовою увійде в підрядну пропозицію у складі складнопідрядного.

Здебільшого такі обороти передаються підрядними причини чи часу. У цьому прикладі використовується прийом заміни форми слова *tactics* (у множині) на тактику (в однині) у перекладі українською мовою. Це пов'язано з тим, що термін *tactics* означає тактику бойових дій, у своїй слова *tactic* інше значення.

Відповідно, військовий термін в англійській мові вживається тільки в множині, в той час як для української використання цього слова в однині не є помилкою. Аналізуючи різні статті новин, важливо розуміти значимість не тільки лексичного складу в публіцистичному стилі вихідної та перекладаючої мов, але й більше акцентувати увагу на граматичних особливостях.

Як видно з прикладів, багато граматичних категорій англійської мови частково відповідають, або повністю не відповідають категоріям української мови. Це є причиною застосування граматичних трансформацій і прийомів перекладу. Характерні для газетно-інформаційного стилю граматичні норми можуть викликати труднощі у перекладачів-початківців [25:71].

Тому завжди варто враховувати такі поширені мовні категорії, як тимчасові форми перфекту, причастя, інфінітив, пасивну заставу, атрибутивні конструкції, герундій та інші. Аналіз граматичних особливостей двох мов разом з лексичними, структурно-семантичними, стилістичними особливостями

суспільно-політичних текстів дозволить перекладачам домогтися «високого ступеня передачі всіх елементів і форм оригіналу мовою»[19:112]

Висновки до розділу 2

Переклад безеквівалентної лексики в суспільно-політичній сфері з англійської мови на українську вимагає використання різних лексичних трансформацій для того, щоб відтворити сенс та смисл оригінального тексту, враховуючи культурні та мовні особливості кожної мови.

Лексичні трансформації можуть включати уточнення та розширення значень термінів, використання аналогічних понять української мови, а також адаптацію до культурного контексту українського читача.

Важливо уникати дослівного перекладу англійських виразів та вибирати більш природні та зрозумілі варіанти перекладу, що відображають специфіку української мови.

Ефективний переклад безеквівалентної лексики вимагає від перекладача креативності, вміння знаходити оптимальні варіанти перекладу та глибокого розуміння мови та культурного контексту.

Переклад безеквівалентної лексики у сфері суспільно-політичних термінів часто потребує зміни граматичної структури речень та фраз для забезпечення зрозумілості та природності перекладу.

Граматичні трансформації можуть включати зміну порядку слів, вживання відмінюваних форм слів, а також перебудову синтаксичних конструкцій для того, щоб переклад був максимально природним та легко зрозумілим для українського читача.

Незважаючи на граматичні трансформації, важливо забезпечити збереження семантичної цілісності тексту та відтворити його сенс та смисл українською мовою.

Граматичні трансформації вимагають від перекладача глибокого розуміння граматичних особливостей обох мов, а також вміння знаходити оптимальні варіанти перекладу, зберігаючи при цьому зрозумілість та природність тексту.

ВИСНОВКИ

Під час вивчення проблем перекладу англійської безеквівалентної лексики суспільно-політичної сфери було виявлено, що це завдання становить значний виклик для перекладачів через різноманітність термінів та відмінності у мовних структурах та культурних особливостях між англійською та українською мовами.

У першому розділі було розглянуто поняття безеквівалентної лексики та визначено критерії для її класифікації. Виявлено, що безеквівалентна лексика складає значну частину у суспільно-політичній сфері і може бути складною для перекладу через відсутність точних відповідників українською мовою.

У другому розділі досліджено лексичні та граматичні трансформації, які можуть бути використані при перекладі безеквівалентної лексики. Встановлено, що перекладачі часто вдаються до різних трансформацій, таких як уточнення значень термінів, зміна порядку слів, використання синонімів та перебудова синтаксичних конструкцій, щоб забезпечити зрозумілість та природність перекладу.

Переклад безеквівалентної лексики в суспільно-політичній сфері з англійської мови на українську вимагає використання різних лексичних трансформацій для того, щоб відтворити сенс та смисл оригінального тексту, враховуючи культурні та мовні особливості кожної мови.

Лексичні трансформації можуть включати уточнення та розширення значень термінів, використання аналогічних понять української мови, а також адаптацію до культурного контексту українського читача.

Важливо уникати дослівного перекладу англійських виразів та вибирати більш природні та зрозумілі варіанти перекладу, що відображають специфіку української мови.

Ефективний переклад безеквівалентної лексики вимагає від перекладача креативності, вміння знаходити оптимальні варіанти перекладу та глибокого розуміння мови та культурного контексту.

Переклад безеквівалентної лексики у сфері суспільно-політичних термінів часто потребує зміни граматичної структури речень та фраз для забезпечення зрозумілості та природності перекладу.

Граматичні трансформації можуть включати зміну порядку слів, вживання відмінюваних форм слів, а також перебудову синтаксичних конструкцій для того, щоб переклад був максимально природним та легко зрозумілим для українського читача.

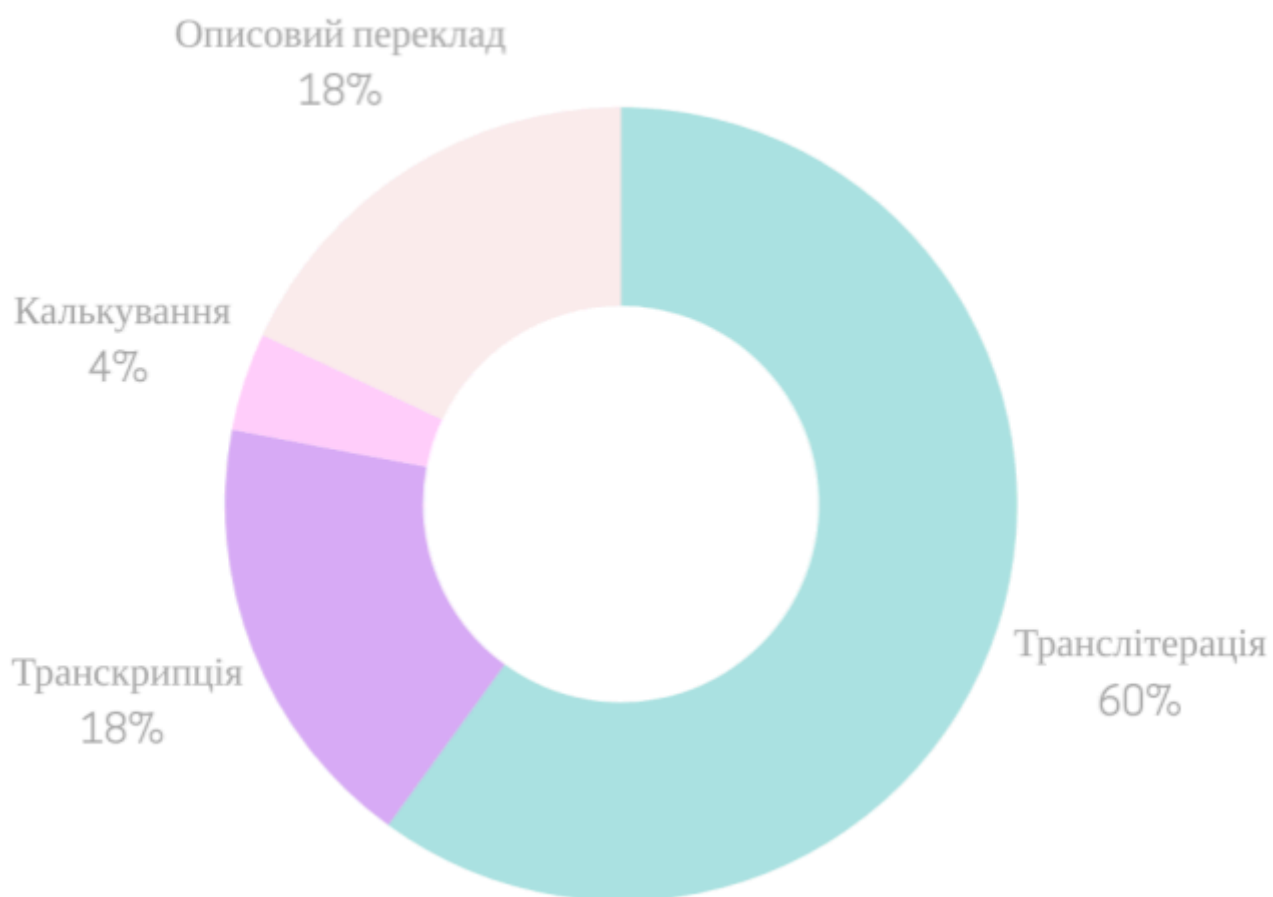
Незважаючи на граматичні трансформації, важливо забезпечити збереження семантичної цілісності тексту та відтворити його сенс та смисл українською мовою.

Граматичні трансформації вимагають від перекладача глибокого розуміння граматичних особливостей обох мов, а також вміння знаходити оптимальні варіанти перекладу, зберігаючи при цьому зрозумілість та природність тексту.

У цілому, проблеми перекладу англійської безеквівалентної лексики суспільно-політичної сфери вимагають від перекладачів глибокого розуміння мови, культури та контексту, а також креативності та професіоналізму для забезпечення якісного та точного перекладу. Для подолання цих проблем рекомендується постійне підвищення кваліфікації, вивчення мовної та культурної специфіки, а також використання різноманітних стратегій перекладу.

Кількісні підрахунки

Взявши вибірку із 50 речень, яка була проаналізована, можна зробити висновок, що 9 прикладів - перекладено за допомогою “транскрипції”. Це дорівнює 19% речень перекладених шляхом “транскрипції” частини слів. Вибіркові слова з наступних 30 речень - перекладено методом “транслітерації”. Це дорівнює 60% вживаності. Вибрані слова ще з двох речень - перекладені методом “калькування”. Цей метод є не дуже поширеним, тобі результати становлять всього 4%. Також частина слів була перекладена методом “описового перекладу”. Частка таких слів становить - 9 речень - тобто, 19%.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Україномовні джерела:

1. Швачко, В. (2018). Теоретичні засади перекладу безеквівалентної лексики. Київ: Видавництво КНУ імені Тараса Шевченка.
2. Коваленко, О. (2020). Проблеми перекладу безеквівалентної лексики в художній літературі. *Мовознавство*, (4), 45-58.
3. Петренко, Н. (2019). Особливості перекладу безеквівалентної лексики у науково-технічних текстах. *Лінгвістика і літературознавство*, (2), 112-125.
4. Григоренко, Л. (2019). Методи перекладу безеквівалентної лексики в сучасних умовах. *Лінгвістичні дослідження*, 5(1), 78-91.
5. Іваненко, Т. (2017). Фразеологічні одиниці як складова безеквівалентної лексики. *Філологічні студії*, 3(2), 23-36.
6. Кравченко, Л. (2018). Переклад безеквівалентної лексики в адаптивному контексті. *Мовознавчі студії*, 12(3), 56-69.
7. Назаренко, С. (2020). Специфіка перекладу безеквівалентних ідіом. *Лінгвістичний вісник*, 2(4), 88-101.
8. Сидоренко, Г. (2019). Когнітивний підхід до перекладу безеквівалентної лексики. *Мовознавчий часопис*, 15(1), 102-115.
9. Ткаченко, О. (2018). Переклад назв тварин: проблеми безеквівалентної лексики. *Філологічний альманах*, 7(2), 34-47.
10. Шевченко, Н. (2017). Семантика і прагматика безеквівалентної лексики. *Мовознавчі записки*, 9(3), 76-89.
11. Данилюк, В. (2020). Лінгвокультурологічний аспект перекладу безеквівалентної лексики. *Українська мова і література в школі*, (5), 112-125.
12. Кириленко, М. (2019). Переклад безеквівалентної лексики у науковій літературі: проблеми і пошук рішень. *Лінгвістичні дослідження*, 8(4), 45-58.
13. Мельник, О. (2018). Адаптація англійської безеквівалентної лексики в українському перекладі. *Мовознавчі студії*, 11(2), 78-91.

14. Полякова, Л. (2017). Функціональний підхід до перекладу безеквівалентних лексичних одиниць. *Філологічний вісник*, 6(1), 56-69.
15. Степаненко, І. (2019). Структурно-семантичні особливості перекладу безеквівалентної лексики. *Лінгвістика і літературознавство*, (3), 88-101.
16. Якимчук А. П. Лінгвокультурна комунікація як випробування для перекладача. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/2023/1/17.pdf>
17. Ляшко Н. Використання автентичних англомовних матеріалів на уроках англійської мови. На урок. 2018. URL: <https://naurok.com.ua>
18. Василенко О, Лісінська Т., Країнознавча компетентність у контексті сучасних проблем навчання іноземних мов, *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*, 2017.
19. Баранова С. В. Нетрадиційний урок як сучасний спосіб слідування сучасній доктрині освіти в Україні. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2018. VI (73) . Issue: 175. P. 7–10.
20. Потапенко С., Тезікова С. Пошук нових лінгвопедагогічних технологій навчання англійської мови. *Рідна школа*, 2017. 67 с
21. Клименко М. В. Когнітивний підхід до навчання спілкування англійською мовою. *Англійська мова та література*. 2017. № 7/8. С. 63
22. Безлюдний О. І., Безлюдна В. В., Щербань І. Ю., Комар О. С. Досвід використання змішаного навчання на заняттях з англійської мови у закладах вищої педагогічної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*, Том 73, №5. 2019. с. 86–100.
23. Ізбаш С. С. Веб-квест як інноваційна андрагогічна технологія навчання майбутніх магістрів освіти. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах неперервної освіти: андрагогічний підхід : Матеріали III Міжнар. науково-практ. конф. «Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи», м. Запоріжжя, 15–22 трав. 2017 р

24. Волкова Н. П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі : навч. метод. посібник. Дніпро : Ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2018. 359 с. URL: https://www.pedagogic-master.com.ua/2022/Volkova_1.pdf
25. Ігнатова О. М. Траєкторія професійного розвитку вчителя іноземних мов: європейський досвід. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2022. Т. 1, Спецвипуск. С. 100–105. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/39082>
26. Редько В. Концептуальні засади визначення цілей, змісту і структури модельних навчальних програм з іноземних мов для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти. Український педагогічний журнал. 2021. № 4. С. 116-125. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-4-116-125>
27. Прокопець Т. В. Технологія майндмеппінгу як інноваційний підхід роботи з навчальною інформацією при вивченні природничих дисциплін. "Практика роботи сучасного вчителя: інноваційні розробки та традиційні методики" : Всеукр. науково-практ. конф., м. Вінниця, 5 трав. 2020 р. URL: <https://genezum.org/library/tehnologiyamayndmeppingu-yak-innovaciynyy-pidhid-roboty-z-navchalnoyuinformacieyu-pry-vyvchenni-pryrodnychyh-dyscopylin>
28. Дронь В. В. Технологія майндмеппінгу з додатком Coggle // Географія. Науково-методичний журнал. – 2019. № 3-4 (367-368). – С. 18-22
29. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. В поисках новых путей развития лингвострановедения: концепция речеповеденческих тактик / Е.М. Верещагин, В.Г. Костомаров. – М.: Институт русского языка им. А.С. Пушкина, 1999. – 84с.
30. Smith, J. (2019). Theoretical Approaches to Translating Non-Equivalent Lexis. *Translation Studies Quarterly*, 5(2), 112-125.
31. Johnson, A. (2020). Challenges of Translating Non-Equivalent Lexis in Literary Texts. *Journal of Translation Theory*, 8(3), 45-58.

32. Brown, L. (2021). Strategies for Translating Non-Equivalent Lexis in Technical Texts. *International Journal of Translation Studies*, 12(4), 78-91.
33. Williams, M. (2019). Adaptation of Non-Equivalent Lexis in English-Ukrainian Translation. *Translation and Interpreting Studies*, 7(1), 56-69.
34. Taylor, R. (2018). Semantic and Pragmatic Aspects of Non-Equivalent Lexis Translation. *Journal of Comparative Linguistics*, 15(2), 102-115.
35. Chen J. Effective teaching strategies for facilitating the language acquisition of English language learners. *Idiom*, 45(2), 2015. P. 14-16.
36. Genially, the platform for interactive animated content. Genially. URL: <https://genial.ly/>
37. March T. What WebQuests Are (Really). Lighting the Way for Next Era Education. URL: <https://tommarch.com/writings/what-webquests-are/>

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

1. [U.S. Senate: About Impeachment](#)
2. [TECSOS Foundation](#)
3. [Drive-in theatre](#)
4. [Dorset History](#)
5. [What are the roles of diplomatic ambassador](#)
6. [Fact Sheet](#)
7. [News from the Avenue](#)
8. [London's river Thames](#)
9. [Kyiv can use British weapons inside Russia - Cameron](#)
10. [Duty Of Labour Commissioner To Refer Application For Maternity Benefits To Inspector Even If Erroneously Submitted: Madhya Pradesh High Court](#)
11. [Twitter data reveals demographic insights into COVID-19 guideline compliance](#)
12. [Volodymyr Zelenskyy and Angela Merkel discussed ways to release Ukrainian sailors and other captives](#)
13. [UK flower industry thrown into chaos by new Brexit border checks](#)
14. [Bank of England policymakers split on when to cut rates](#)
15. [Corporate Profile](#)
16. [Young Democrats face Gaza blowback as they try to mobilize students for Biden](#)
17. [Russians bombarded 10 Ukrainian oblasts on Friday](#)
18. [Fires still being extinguished in Kharkiv after Shahed drone attack – photo](#)
19. [Pentagon to 'rush' Patriot missiles to Ukraine in \\$6bn package](#)
20. [Kyiv can use British weapons inside Russia - Cameron](#)
21. [Russia flaunts Western military hardware captured in war in Ukraine](#)
22. [Photography captures Ukraine's fight for freedom](#)
23. [Google sacks staff protesting over Israeli contract](#)
24. [Ukrainian MP charged with embezzling £220,000](#)
25. [US says Israeli army units violated human rights](#)
26. [GOP seeks challenger to Rep. Flanagan after campaign finance violations](#)
27. [The UK's controversial Rwanda deportation plan, explained](#)

28. [Recommendations on Judicial Independence and Accountability \(Warsaw Recommendations\), 2023](#)
29. [Valadao Remarks at Legislative Branch Member/Public Witness Day \(As Prepared\)](#)
30. [How foreign intervention paradoxes have harmed Afghanistan](#)
31. [UK constituency boundaries are being redrawn to make them more equal – but it won't save the Conservatives](#)
32. [Growing secrecy limits government accountability](#)
33. [Algeria: Freedom of Association, Assembly Under Attack](#)
34. [Government expenditure on housing and community amenities](#)

ДОДАТОК 1

Приклади перекладу безеквівалентної лексики

1.	<i>The practice of impeachment originated in England and was later used by many of the American colonial and state governments. (USSAI, URL)</i>	Практика імпічменту зародилася в Англії і пізніше використовувалася багатьма американськими колоніальними урядами та урядами штатів.
2.	<i>TECSOS Foundation, when social needs meet technological know-how. (TECSOS, URL)</i>	Фонд TECSOS, коли соціальні потреби відповідають технологічним ноу-хау .
3.	<i>It's unclear whether plans to turn the property into a warehouse will move forward, but metro Denver's last drive-in movie theater is still alive for now. (DRI, URL)</i>	Невідомо, чи будуть реалізовані плани перетворення будівлі на склад, але поки що останній драйв-ін кінотеатр у Денвері все ще живий.
4.	<i>We enjoyed the translations of the riddles of St Aldhelm, the 7th century saint who was the Bishop of Sherborne. (DH, URL)</i>	Ми насолоджувалися перекладами загадок святого Альдхельма, святого 7-го століття, який був єпископом Шерборну .
5.	<i>A key role of an ambassador is to coordinate the activities not only of the Foreign Service Officers and staff serving under him, but also representatives of other U.S. agencies in the country. (DA, URL)</i>	Ключова роль амбасадора полягає в тому, щоб координувати діяльність не лише офіцерів дипломатичної служби та співробітників, які працюють під його керівництвом, а й представників інших відомств США в країні.
6.	<i>Today, President Biden will issue</i>	Сьогодні президент Байден видасть

	<i>an Executive Order to protect Americans' sensitive personal data from exploitation by countries of concern. (FS, URL)</i>	указ про захист конфіденційних персональних даних американців від використання їх країнами, що викликають занепокоєння.
7.	<i>Stay on top of what's happening on Avenue Louis Pasteur with announcements from various Academic Departments, Guidance, Athletics, the Arts, the BLSA, SSC/SPC, and more. (NFTA, URL)</i>	Будьте в курсі того, що відбувається на авеню Луї Пастера, завдяки оголошенням від різних академічних відділів, профорієнтації, легкої атлетики, мистецтв, BLSA, SSC/SPC та інших.
8.	<i>London's river Thames is famous for landmarks such as Tower Bridge, the London Eye and Shakespeare's Globe (LRT, URL)</i>	Лондонська річка Темза відома такими визначними пам'ятками, як Тауерський міст, Лондонське око та Шекспірівський глобус
9.	<i>UK Foreign Secretary Lord Cameron has said it is up to Ukraine to decide how to use British weapons and insisted it has the right to strike targets on Russian territory. (KCUBW, URL)</i>	Міністр закордонних справ Великої Британії лорд Кемерон заявив, що Україна має сама вирішувати, як використовувати британську зброю, і наполягав на тому, що вона має право завдавати ударів по цілях на російській території.
10.	<i>The Petitioner contended that Section 17 of the Act of 1961 explicitly mandates that the matter be decided by the Inspector, appointed in accordance with Section 14 of the Act. (DOLC,</i>	Заявник стверджував, що стаття 17 Закону 1961 року прямо вимагає, щоб це питання вирішувалося Інспектором , призначеним відповідно до статті 14 Закону.

	URL)	
11.	<i>A recent Scientific Reports study utilized Twitter data on social mobility to identify the population that exhibited greater and less compliance to public health guidelines formulated during the coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic.</i> (COVID-19, URL)	Нещодавнє дослідження, проведене журналом Scientific Reports, використовувало дані Твіттера про соціальну мобільність для виявлення груп населення, які демонстрували більшу і меншу відповідність рекомендаціям громадської охорони здоров'я, сформульованим під час пандемії коронавірусної хвороби 2019 року (COVID-19).
12.	<i>During an official visit to Germany, President of Ukraine Volodymyr Zelensky and Federal Chancellor of Germany Angela Merkel discussed ways to release Ukrainian sailors and other Ukrainians in Russian captivity.</i> (VZaAM, URL)	Під час офіційного візиту до Німеччини Президент України Володимир Зеленський та Федеральний канцлер Німеччини Ангела Меркель обговорили шляхи звільнення українських моряків та інших українців, які перебувають у російському полоні.
13.	<i>Of all the effects of Brexit, probably the least anticipated was that flower exporters and customs officials would have to learn Latin.</i> (UKFI, URL)	З усіх наслідків Брекзиту , мабуть, найменш очікуваним було те, що експортерам квітів та митникам доведеться вивчати латину.
14.	<i>LONDON, May 1 (Reuters) - Bank of England Governor Andrew Bailey has said inflation is moving</i>	ЛОНДОН, 1 травня (Рейтер) - Голова Банку Англії Ендрю Бейлі заявив, що інфляція рухається в

	<i>in the right direction but some of his fellow interest rate-setters have sent different messages on how quickly the BoE should move towards a first cut in borrowing costs since 2020. (BoE, URL)</i>	правильному напрямку, але деякі з його колег, які встановлюють процентні ставки, надіслали різні повідомлення про те, як швидко Банк повинен рухатися до першого зниження вартості запозичень з 2020 року.
15.	<i>LUKOIL is one of the largest publicly traded, vertically integrated oil and gas companies in the world accounting around 2% of the world's oil production and around 1% of the proved hydrocarbon reserves. (CP, URL)</i>	ЛУКОЙЛ - одна з найбільших публічних вертикально інтегрованих нафтогазових компаній світу, на частку якої припадає близько 2% світового видобутку нафти і близько 1% доведених запасів вуглеводнів.
16.	<i>President Joe Biden's support for the Israeli military offensive in Gaza mixed with student anger over police crackdowns on anti-war campus protests are complicating the work of Democratic youth groups trying to engage classmates and other Generation Z voters ahead of this year's election. (YD, URL)</i>	Президент Джо Байден підтримав військовий наступ Ізраїлю в Газі, а студентський гнів через придушення поліцією антивоєнних протестів у студентських містечках ускладнює роботу демократичних молодіжних груп, які намагаються залучити однокласників та інших виборців покоління Z напередодні цьогорічних виборів.
17.	Ukrainian forces noted that Russia attacked with various types of	Українські військові зазначили, що Росія атакувала з різних видів зброї -

	weapons – mortars, artillery, tanks , MLRS, missile systems, UAVs and tactical aircraft. (RB, URL)	мінометів, артилерії, танків , РСЗВ, ракетних систем, БПЛА і тактичної авіації.
18.	Firefighters are still dealing with the aftermath of Russia's large-scale drone attacks on the city of Kharkiv as of the morning of 4 May. (FSBEK, URL)	Пожежники все ще мають справу з наслідками масштабних атак російських безпілотників на місто Харків станом на ранок 4 травня.
19.	Two strikes by the Russian Shahed attack drones were recorded in the city of Kharkiv on the night of 3-4 May. (FSBEK, URL)	Два удари російських ударних безпілотників " Шахед " були зафіксовані у Харкові в ніч з 3 на 4 травня. людини, в тому числі дитина.
20.	Mykola Oleshchuk , Commander of Ukraine's Air Force, reported that the Russians launched 13 Shahed attack drones on the night of 3-4 May and Ukraine's air defence destroyed all of them. (FSBEK, URL)	Микола Олещук , командир Повітряних сил Збройних сил України, повідомив, що в ніч з 3 на 4 травня росіяни запустили 13 ударних безпілотників "Шахід", і українська протиповітряна оборона знищила їх усі.
21.	The Pentagon says it will "rush" Patriot air defence missiles and artillery ammunition to Ukraine as part of its new military aid package. (PRP, URL)	Пентагон заявляє, що "прискорено" надасть Україні ракети ППО Patriot та артилерійські боєприпаси в рамках нового пакету військової допомоги.
22.	Ukrainian President Volodymyr Zelensky said Patriots were "urgently" needed to face a	Президент України Володимир Зеленський заявив, що " Патріоту " "терміново" потрібні для

	growing Russian air threat and "can and should save lives right now". (PRP, URL)	протистояння зростаючій російській повітряній загрозі і "можуть і повинні рятувати життя прямо зараз".
23.	However, Patriot systems for launching the missiles will not be sent, Defence Secretary Lloyd Austin said.(PRP, URL)	Однак системи Patriot для запуску ракет не будуть відправлені, заявив міністр оборони Ллойд Остін.
24.	Authorities in Kharkiv said a hospital was damaged. Energy facilities in three regions were attacked, Energy Minister German Galushchenko said.(PRP, URL)	Влада Харкова повідомила, що пошкоджено госпіталь .
25.	Russia attacked with cruise missiles, S-300 surface-to-air missiles and Iskander ballistic missiles, Ukraine said, adding that 21 were downed using aircraft, air defence systems and jamming.(PRP, URL)	Росія атакувала крилатими ракетами, зенітно-ракетними комплексами С-300 і балістичними ракетами " Іскандер ", заявила Україна, додавши, що 21 ракета була збита за допомогою авіації, систем протиповітряної оборони і глушіння.
26.	Footage from one in the Russian region of Krasnodar appeared to have caused a large explosion, though local authorities denied significant damage.(PRP, URL)	Кадри з одного з них, що стався в російському регіоні Краснодарського краю, схоже, спричинили великий вибух, хоча місцева влада заперечує значні збитки.
27.	"We explained why we cannot do it," Greek Prime Minister Kyrios Mitsotakis told Skai TV. (PRP,	"Ми пояснили, чому ми не можемо цього зробити", - сказав прем'єр-міністр Греції Кіріос

	URL)	<u><i>Мицотакіс</i></u> в інтерв'ю телеканалу Skai TV.
28.	Mr Macron's remarks to The <u><i>Economist</i></u> were a "very dangerous trend", said the Kremlin spokesman. (KCUBW, URL)	Зауваження пана Макрона в інтерв'ю виданню " <u><i>Економіст</i></u> " були "дуже небезпечною тенденцією", заявив речник Кремля.
29.	However, coming on the heels of Prime <u><i>Minister</i></u> Rishi Sunak's pledge to give Ukraine £3bn (\$3.76bn) in military assistance every year for the foreseeable future, it seems Lord Cameron wanted to emphasise that it is up to Ukraine to decide what it does with it. (KCUBW, URL)	Однак, слідом за обіцянкою прем'єр- <u><i>міністра</i></u> Ріші Сунака надати Україні 3 млрд. фунтів стерлінгів (\$3,76 млрд.) військової допомоги щороку в осяжному майбутньому, лорд Кемерон, схоже, хотів підкреслити, що саме Україна має вирішувати, що їй робити з цією допомогою.
30.	A Russian strike on Kharkiv on Friday killed an elderly woman in her home, and a tram carrying passengers also came under fire, according to Mayor <u><i>Ihor Terekhov</i></u> . (KCUBW, URL)	За словами мера Харкова <u><i>Ігоря Терехова</i></u> , в результаті російського удару по Харкову в п'ятницю загинула літня жінка у власному будинку, також під обстріл потрапив трамвай, що перевозив пасажирів.
31.	Officials believe the eastern town could enable Russian forces to attack major eastern cities such as <u><i>Kramatorsk</i></u> and <u><i>Slovyansk</i></u> . (KCUBW, URL)	Офіційні особи вважають, що східне місто може дозволити російським військам атакувати великі східні міста, такі як <u><i>Краматорск</i></u> і <u><i>Слов'янськ</i></u> .
32.	However, a Ukrainian military	Водночас, український військовий

	spokesman has denied that Russian troops have broken through to the Siverskyi <i>Donetsk-Donbas</i> canal on the outskirts of the town. (KCUBW, URL)	речник заперечив, що російські війська прорвалися до Сіверського каналу <i>Донецьк-Донбас</i> на околиці міста.
33.	Meanwhile, Ukrainian Prime Minister <i>Denys Shmyhal</i> said he had appealed to Lord Cameron to help restore the country's energy infrastructure which has been badly damaged by repeated Russian missile strikes. (KCUBW, URL)	Тим часом прем'єр-міністр України <i>Денис Шмигаль</i> заявив, що звернувся до лорда Кемерона з проханням допомогти відновити енергетичну інфраструктуру країни, яка зазнала значних пошкоджень внаслідок неодноразових російських ракетних ударів.
34.	<i>There's an American <i>Abrams</i> which had been damaged on the battlefield.</i> (RFWM, URL)	Є американський " <i>Абрамс</i> ", який був пошкоджений на полі бою.
35.	Master Sgt <i>Naumov</i> said: "It is about the strength and immensibility of our soldiers, about the heroes on whose shoulders the country's defence is now." (PCU, URL)	Сказав майстер-сержант <i>Наумов</i> : "Він про силу і незламність наших солдатів, про героїв, на чийх плечах зараз лежить оборона країни".
36.	Google has sacked 28 workers who took part in <i>protests</i> against a deal the technology giant has with the Israeli government. (GSSP, URL)	Компанія Google звільнила 28 працівників, які брали участь у <i>протестах</i> проти угоди технологічного гіганта з ізраїльським урядом.

37.	Google has a joint <u>contract</u> with Amazon worth \$1.2bn (£960m) called Project Nimbus (GSSP, URL)	Google уклав спільний <u>контракт</u> з Amazon на суму \$1,2 млрд (£960 млн) під назвою “Project Nimbus”
38.	Which provides Israel's government and military with <u>cloud computing</u> and AI infrastructure. (GSSP, URL)	Яка забезпечує ізраїльський уряд та військових <u>хмарними обчисленнями</u> та інфраструктурою штучного інтелекту.
39.	On Wednesday, Mr Zelensky dismissed Illya Vityuk, head of <u>cybersecurity</u> for the Security Service (SBU). (UMP, URL)	У середу пан Зеленський звільнив Іллю Вітюка, керівника департаменту <u>кібербезпеки</u> Служби безпеки України (СБУ).
40.	<i>The US state department has found five units of the Israeli military responsible for gross violations of <u>human rights</u> in individual incidents, but says they will continue to receive US military backing. (USSIA, URL)</i>	Державний департамент США визнав п'ять підрозділів ізраїльської армії відповідальними за грубі порушення <u>прав людини</u> в окремих інцидентах, але заявляє, що вони і надалі отримуватимуть військову підтримку США.
41.	The US president called for the protection of both free speech and the <u>rule of law</u> as protests escalate on US campuses.	Президент США закликав до захисту свободи слова та <u>принципу законності</u> у зв'язку з ескалацією протестів в американських кампусах.
42.	Flanagan, who was elected in November 2022 after defeating a Republican and a third-party candidate, had to pay thousands of dollars for <u>campaign finance</u>	Фланаган, який був обраний у листопаді 2022 року після перемоги над республіканцем і кандидатом від третьої партії, повинен був сплатити тисячі доларів за порушення у

	violations. (GOP, URL)	<u>фінансуванні виборчої кампанії.</u>
43.	Sunak, however, doubled down on the Rwanda policy, introducing emergency legislation to have Parliament declare Rwanda a safe country, as well as working on a new treaty with Rwanda to address the court's concerns that <u>asylum-seekers</u> might be sent back to their home countries. (UKCR, URL)	<i>Сунак, однак, подвоїв політику щодо Руанди, запровадивши надзвичайне законодавство, щоб парламент оголосив Руанду безпечною країною, а також працюючи над новим договором з Руандою, щоб усунути занепокоєння суду щодо того, що <u>люди, які шукають притулку,</u> можуть бути відправлені назад до їхніх країн проживання</i>
44.	In 2019, in response to numerous requests for guidance on issues related to <u>judicial independence</u> falling outside the geographic and thematic scope of the Kyiv Recommendations, ODIHR initiated a comprehensive consultative and expert-driven process to ensure that its recommendations on judicial independence respond effectively to current challenges. (RJI)	У 2019 році у відповідь на численні запити щодо надання рекомендацій з питань, пов'язаних із <u>незалежністю судової влади,</u> які виходять за межі географічного та тематичного охоплення Київських рекомендацій, БДПЛ ініціювало комплексний консультативний та експертний процес для забезпечення того, щоб його рекомендації щодо незалежності судової влади ефективно відповідали на поточні виклики.
45.	This is the Fiscal Year 2025 <u>Legislative Branch</u> Subcommittee Member Day Hearing. (VRLB, URL)	Це слухання членів підкомітету з питань <u>законодавчої гілки влади,</u> присвячені 2025 фінансовому року.

46.	<p>These <u>foreign intervention</u> paradoxes, which have unintentionally undermined many of the gains made in the past two decades after 2001 and posed risks to Afghanistan's future, can be categorised into three distinct waves. (FIP, URL)</p>	<p>Ці парадокси <u>втручання іноземної держави</u>, які ненавмисно підірвали багато здобутків, досягнутих за останні два десятиліття після 2001 року, і створили ризики для майбутнього Афганістану, можна розділити на три окремі хвилі.</p>
47.	<p>Thanks to political scientists Colin Rallings and Michael Thrasher, we now know how the 2019 election would have turned out if it had been contested using different <u>constituency boundaries</u>. (UKCB, URL)</p>	<p>Завдяки політологам Коліну Раллінгсу та Майклу Трейшеру ми тепер знаємо, як би відбулися вибори 2019 року, якби вони проходили за іншими <u>межами виборчих округів</u>.</p>
48.	<p>While some secrecy is necessary to protect national security, the <u>Government Accountability Office</u> reported that the use of FOIA Exemption. (GSI, URL)</p>	<p>Хоча певна секретність необхідна для захисту національної безпеки, <u>Управління з питань підзвітності уряду</u> повідомило, що використання винятків із Закону про доступ до інформації (FOIA Exemption)</p>
49.	<p>Algerian authorities have crushed civic space over the past four years, Human Rights Watch said today, in a briefing paper it submitted to the United Nations special rapporteur on the rights to <u>freedom of peaceful assembly</u> and association, Clément Nyaletsossi Voule, who</p>	<p>За останні чотири роки алжирська влада знищила громадянський простір, заявила сьогодні Х'юман Райтс Вотч в інформаційному документі, який вона представила спеціальному доповідачу ООН з прав на <u>свободу мирних громадських зібрань</u> та асоціацій Клеману</p>

	began on September 16 a ten-day visit to Algeria. (FofAA, URL)	Ньялєцоссі Вуле, який 16 вересня розпочав десятиденний візит до Алжиру.
50.	General <i>government expenditure</i> in the EU on housing and community amenities amounted to €154 billion or the equivalent of 1.0 % of GDP in 2022. (GE, URL)	У 2022 році загальні <i>витрати органів державного управління</i> в ЄС на житло та комунальні послуги склали 154 мільярди євро або еквівалент 1,0 % ВВП.

РЕЗЮМЕ

Курсова робота "Проблеми перекладу безеквівалентної лексики суспільно-політичної сфери" досліджує складність перекладу термінів та виразів, що не мають точного еквіваленту в іншій мові, зокрема українській. Основна ідея полягає в аналізі стратегій та методів перекладу безеквівалентної лексики з суспільно-політичної сфери. Дослідження розкриває важливі аспекти, які впливають на точність та адекватність перекладу цієї лексики. Практичне значення полягає в підвищенні якості перекладу текстів з даної сфери та вдосконаленні професійної діяльності перекладачів.

Ключові слова: перекладацька проблема перекладу безеквівалентної лексики, безеквівалентна лексика, суспільно-політичний дискурс.